

הכנסת התשע-עשרה

יוזם: חבר הכנסת אחמד טיבי

פ/19/1774

הצעת חוק איסור שימוש בתקשורת בביטויים מעודדי אלימות, התשע"ד–2013

1. הגדרות
בחוק זה, "אמצעי תקשורת" – עתון כמשמעותו בפקודת העתונות, אתר חדשות אינטרנטי שתוכנו מתעדכן לפחות פעם ביום ושידורי רדיו וטלוויזיה הניתנים לציבור לפי כל דין.
2. ביטויים אסורים
לא יפרסם אדם באמצעי התקשורת, הודעה המכנה אירוע אלימות כאירוע על רקע כבוד המשפחה או על רקע רומנטי; העובר על הוראות סעיף זה, דינו – קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז–1977.¹
3. חובת תיקון
העובר על הוראת סעיף 2 יפרסם בהקדם האפשרי הודעה בהבלטה ראויה, שבה יציין כי התיאור שניתן לאירוע היה שגוי.
4. עוולה אזרחית
(א) השימוש בביטוי כאמור בסעיף 2 יהא עוולה אזרחית.
(ב) באחריות אזרחית בתביעה לפי חוק זה ישאו עורך אמצעי התקשורת, מי שהחליט בפועל על הפרסום והאחראי על אמצעי התקשורת.
(ג) הגיעה הידיעה בדבר האירוע לאמצעי התקשורת או למי מטעמו מעובד מדינה המעורב בחקירתו, תוך שימוש בביטויים האסורים לפי סעיף 2, ישא גם עובד המדינה באחריות לעוולה האזרחית כאמור בסעיף קטן (א).
5. זכות תביעה
זכות להגיש תביעה לפי חוק זה תעמוד לנפגע העבירה באירוע האלימות, ואולם, נפטר אותו אדם, רשאים בן זוגו, ילדו, הורהו או אחיו להגיש תביעה לאחר מותו, למעט מי שהורשע בביצוע אותה עבירה או מי שהורשע בסיוע לביצועה.
6. פיצוי ללא הוכחת נזק
בית המשפט רשאי לפצות את הנפגע לפי סעיף 5 בסכום שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, ללא הוכחת נזק.

¹ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

דברי הסבר

גורמי אכיפת החוק וכלי התקשורת משתמשים בהודעותיהם ובדיווחיהם בביטויים המצמידים למעשה אלימות ובעיקר רצח תכונות חיוביות כמו השימוש בביטוי "רצח על רקע כבוד המשפחה" או "רצח על רקע רומנטי".

חוק זה בא לאסור שימוש בביטויים כאלה שכן הצמדת מעשה אלימות כמו רצח לביטויים חיוביים מעבירה מסר מעודד והצדקה למעשה שכזה.

בנוסף, שימוש בביטויים כאלה, בפרט כאשר הליכי החקירה בתחילתם, גורם נזק אדיר למשפחת קורבן מעשה האלימות אשר בנוסף להתמודדות הקשה נוכח אירוע האלימות כשלעצמו, צריכה להתמודד גם עם שטף של שמועות שליליות על הקורבן.

נוסף על האיסורים שבהצעת החוק, מטילה ההצעה על העובר על החוק, חובת פרסום הודעה מתקנת וכן חובת פיצוי כספי למשפחת הקורבן.

הצעת חוק זהה הונחה על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חבר הכנסת אחמד טיבי (פ/18/2742).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
א' בכסלו התשע"ד – 4.11.13